

Shot

De Oud-Hollandse Botter BU130 "Trui" drooggevalen op het Duitse wad. Met deze eikenhouten platbodem wordt gevaren door de leden van D.S.V. "Nieuwe Delft"-D.S.S. de Bolk. In de winter wordt de Botter op authentieke wijze onderhouden. "Trui" is de oudste nog varende Botter ter wereld. Zie verderop in het Boegbeeld voor het artikel over dit bijzondere schip.

BU130 "Trui"

Zuiderzeegeschiedenis met een vleugje Delft

Met honderden voeren ze vroeger over de Zuiderzee: de botters. Deze eikenhouten platbodems van zo'n 13 meter lang en 16 ton zwaar vormden vanaf de tweede helft van de 18e eeuw een belangrijke component van de Nederlandse visserijvloot. Met de aanleg van de Afsluitdijk en de komst van metalen, gemotoriseerde, schepen kwam er echter een einde aan het tijdperk van de botter. De teruglopende visserijopbrengsten maakte het onderhoud niet meer rendabel.

Door John-Alan Pascoe, Vereniging Vrienden van Trui

Geschiedenis

Een metalen 'doodskleed' kon de onvermijdelijke rotting van de houten gangen nog wat uitstellen, maar tegen de jaren zestig van de vorige eeuw waren de meeste vissers genoodzaakt om hun versleten botters voor een prikkie van de hand te doen. In een tijd zonder goedkope vluchten naar de Spaanse Costa's vonden deze boten gretige affrek bij groepen studenten. Voor een paar honderd gulden kochten ze een botter en voeren er een zomer mee op het IJsselmeer. Aan het einde van de vakantie werd de boot ontdaan van alles wat de opvarenden zou kunnen identificeren en ergens tegen een dijk achtergelaten of zelfs in brand gestoken.

Het zelfde lot leek beschoren voor de botter die in 1875 in Muiden bij de werf van Thomas Pauw van stapel liep. 88 jaar had ze onder de naam HK8 gevist. Daarna had ze nog twee jaar als BU130 als plezierjacht gediend, toen ze in 1965 werd gekocht door een groep studenten van DSZV Harpyia, de zeil-ondervereniging van DSV 'Nieuwe Delft' (beter bekend als de Bolk). Een apart plan had zich echter meester gemaakt van deze studenten: waarom niet als technische studenten hun kennis en vaardigheden inzetten om deze boot een tweede leven te geven? Ze gaven de BU130 de bijnaam Trui en begonnen haar langzaam maar zeker op te knappen.

Vijftig jaar later

Inmiddels zijn we bijna 50 jaar verder, maar wordt Trui nog steeds

beheerd door Delftse studenten. Elke winter wordt ze in de Oude Haven in Rotterdam op authentieke wijze onder handen genomen door een klein leger studenten, zodat ze in maart weer trots als varende monument kan terugkeren naar haar vaste ligplaats bij het Zuiderzeemuseum in Enkuizen. Vanaf daar gaat Trui met een groep Delftse studenten elk weekend op pad over het IJsselmeer. In de zomervakantie wordt ze per week verhuurd en wordt er een bezoek gebracht aan het Nederlandse en het Duitse Wad.

Toen Trui nog een vissersschip was werd ze bevaren door twee man: een schipper en een maat. Soms werden deze bijgestaan door een 'bramzigtje,' een jongetje van ongeveer twaalf die netten moest repareren, koffie moest zetten en andere kleine klusjes op moest knappen. Tegenwoordig wordt Trui meestal bevaren door 8 à 10 man en/of vrouw, maar zijn er nog steeds een maat en schipper aan

boord. De maat en schipper komen uit het eigen opleidingssysteem van Trui, wat er voor zorgt dat de kennis over het varen behouden blijft en doorgegeven wordt aan de volgende generatie enthousiaste botteraars.

In haar element

Omdat Trui een platbodem is en ontworpen is als vissersschip, is ermee varen een heel andere beleving dan het varen met een polyester zeilbootje of kieljacht. Katoenen zeilen hijsen gaat een stuk zwaarder dan een synthetisch doek omhoog fietsen en door het gebrek aan kiel kan Trui ook minder hard. Daar staat wel tegenover dat de ondieptes en zandbanken van de Waddenzee geen belemmering vormen, en dat ook droogvallen bij laagwater tot de mogelijkheden behoort. Echt in haar element is Trui tijdens de jaarlijkse visserijdagen in Workum, waar de oude dame mag laten zien dat ze de kunst van het vissen nog niet helemaal verleerd is.

Ben je nieuwsgierig geworden naar Trui, of wil je misschien zelf een keertje het varen op of klussen aan een botter ervaren? Kijk op www.bu130.nl voor meer informatie.